

Probacijski bilten

Uvodna riječ

Jana Špero, pomoćnica ministra, Uprava za zatvorski sustav i probaciju

Drage kolegice i kolege, drage čitateljice i čitatelji,

iznimna mi je čast obratiti vam se na početku još jednog Probacijskog biltena. Na kraju smo godine koja će svakako ostati dugo u našim sjećanjima, možda ne onako kako bi željeli, ali ipak će se pamtiti. Cijeli svijet zahvatila je pandemija COVID-19, a svima nama koji živimo u Zagrebu godinu je obilježio i veliki potres. Probacijska služba je u svom radu navikla nositi se s izazovima, zapravo možemo reći da su izazovi naša svakodnevica, a ostalo su povremene radosti. Probacija je ona služba koja pruža pomoć, potporu, koja zna izgraditi kontrolu. Probacija daje drugu šansu. Ova izazovna godina upravo zato nije poljuljala probaciju. Probacijski službenici su ovu godinu dočekali kao samo još jedan izazov u nizu, još jednu situaciju koju treba kontrolirati, kojoj treba dati pomoć i potporu. Ovo je za probaciju godina kojoj treba dati drugu šansu. I baš kao Jin i Jang, tako je i s ovom izazovnom godinom probacija još jednom dokazala svoju snagu. Probacijski službenici pokazali su koliko su čvrsti temelj pravosudnog sustava. Nitko nije kukao, nitko nije plakao. Probacija je još jednom zasukala rukave i pokazala da je još jača u teškim vremenima. Ponosna sam što sam na čelu ovakvog sustava, što sam dio ove moćne probacijske sile. Kada se sve zatvorilo, probacija je radila. Pružala je podršku svojim korisnicima, ali podršku smo pružali i jedni drugima. Pokazali smo što znači biti fleksibilan, kako se prilagoditi novim okolnostima. Naš Probacijski ured Zagreb I je u potresu ostao bez svog „doma“, ali „udomio“ ga je Probacijski ured Zagreb II. I nije bilo lako. Posebno nije bilo lako izdržati takvu gužvu u doba pandemije. Ali iz ovoga nije proizašao nemir i nervoza, proizašla su nova prijateljstva, nova

Sadržaj

Uvodna riječ	1
Službenici – najveća vrijednost probacijske službe	3
Događanja u probaciji tijekom 2020.	4
Probacija u brojkama	6
Pogled po regijama: Probacijski ured Požega	7
Pogled izvana: povezivanje za opće dobro- suradnja Sektora za probaciju i Ambidekster kluba	9
Probacija u vrijeme korone i potresa	11
Norveški financijski mehanizam 2014. – 2021.	12
Prva edukacija upravnih referenata	15
Ponešto o provođenju individualnog tretmana s počiniteljima nasilja	16
Iskustva iz prakse	16
Red pandemije, red potresa - probacija i dalje vodi	18
Kako se radi u probacijskom uredu Bjelovar za vrijeme pandemije korona virusa?	20
Iskustva studenata socijalne pedagogije s prakse u probacijskom uredu	22
Pismo Djedu Mrazu	24

sloga i neke nove poslovne ideje. Ponosna sam na ovakav radni kolektiv. Naši osuđenici nisu snosili posljedice ovih promjena. Dobili su dodatnu podršku na sve moguće, moderne načine. Probacija se prilagodila. Probacija je uspjela u ovoj godini opet biti odlična, unatoč svemu. Hrvatski probacijski službenici uistinu s ponosom nose titulu najbolje razvijene probacije u Europi. Pokazali su to i ove godine. Pisali su o teškim probacijskim danima tijekom 2020.-te, sudjelovali su u međunarodnim i domaći konferencijama i radnim grupama iako nisu mogli napustiti svoje adrese. Suci su probaciju pohvalili na kraju ove godine. Svi suradnici su vidjeli kakva je podrška probacija i u najtežim vremenima. Sve pohvale koje smo dobili, pripadaju svakom članu naše probacijske obitelji. Zajedno smo jači, zajedno možemo sve. Hvala vam svima na toj divnoj energiji koju i dalje imate. Hvala vam što pokazujete kako državna uprava može biti fleksibilna, moderna, profesionalna i puna entuzijazma. Svima vam želim puno zdravlja i sreće. Nastavite čuvati sebe jer tako čuvate i svoje najmilije! Nastavimo zajedno biti izvrsni i u Novoj 2021.

Vaša Jana

Službenici – najveća vrijednost probacijske službe

Kvalitetni službenici su najveća vrijednost probacijske službe u Republici Hrvatskoj. Profesionalnost, entuzijazam i predanost poslu je nešto što probacijsku službu čini različitom od drugih državnih službi. Navedene odlike kod probacijske službe prepoznaju ne samo dionici poput sudaca izvršenja koji su pohvalili rad probacijskih službenika, nego i mnogi konzultanti koji su sa probacijom surađivali tijekom realizacije europskih projekata, kolega iz drugih probacijskih službi koje smo primali u studijske posjete, studenata koji su odrađivali praksu u probacijskim uredima i sl. Ako držimo da je nešto vrijedno, a za naše službenike odgovorno tvrdimo da jesu najvrijednije što probacija ima, tada je to potrebno čuvati, razvijati i ulagati kako bi i u budućnosti zadržali i unaprijedili tu najveću vrijednost. U proteklom razdoblju ulagali smo u ljudske potencijale, a s ulaganjem ćemo nastaviti i u budućnosti kroz realizaciju različitih projektnih aktivnosti. U okviru projekta financiranog iz ESF-a za 5 službenika platili smo studiji supervizije, koji će po završetku studija pružiti stručnu superviziju službenicima zatvorskog sustava i sustava podrške žrtvama i svjedocima, dok će probacijskim službenicima superviziju pružiti službenici prethodno navedenih sustava. Dok čekamo da polaznici završe studij, stručnu supervizijsku podršku službenicima osigurali smo putem projekta koji se financira iz Lutrijskih sredstva. Uz supervizijsku podršku službenicima smo uz pomoć Odjel za psihološku potporu službenicima zatvorskog sustava i probacije, osigurali psihološku podršku i krizne intervencije u slučajevima kada su službenici, uslijed različitih kriznih situacija, imali potrebu za istima.

Osigurali smo svim službenicima probacije kroz projekt financiran iz ESF-a tečaj Krav mage u trajanju od 15 sati koji su proveli licencirani instruktori organizacije Krav Maga Hrvatska. Cilj tečaja je bio bolja zaštita probacijskih službenika te povećanje razine njihove osobne sigurnosti kroz usvajanje osnovnih vještina samoobrane te prepoznavanje i izbjegavanje možebitno opasnih situacija u radu sa osobama uključenim u probaciju. Tečaj samoobrane nastojat ćemo službenicima osigurati i u narednom razdoblju kroz projekte financirane iz Lutrijskih sredstava za koje je natječaj u tijeku. Tijekom protekle godine također preko projekta financiranih iz Lutrijskih sredstva osigurali smo edukacije za dio službenika.

Za voditelje probacijskih službenika u okviru ESF projekta organizirali smo trodnevnu edukaciju koju je provela Ustanova za obrazovanje odraslih „Callidus“ a na kojoj su obrađene teme iz područja vodstva i upravljanja, komunikacijskih vještina s naglaskom na neverbalnu komunikaciju, motivacije i nagrađivanja, stilova vođenja i upravljanja, timskog rada, delegiranja, konflikata u poslovnoj komunikaciji te stresa i upravljanja stresom.

Napravljena je analiza potreba za edukacijom te će se na temelju dobivenih rezultata iduće godine, zajedno sa edukacijsko rehabilitacijskim fakultetom organizirati 6 edukacija i 2 treninga trenera. Ove aktivnosti financirat će se također iz ESF-a.

U suradnji sa Centrom za izobrazbu organizirano je nekoliko tečajeva za novo zaposlene službenike i nekoliko tematskih edukacija za službenike. Uz navedeno su službenice Središnjeg ureda provele su cijeli niz edukacija vezano uz SPP i izradu Pojedinačnog programa postupanja, a organizirana je i prva edukacija za referente probacijskih ureda koju su oni, uz podršku kolega iz Središnjeg ureda, samostalno realizirali.

Ovo je samo dio onoga što smo kao sustav napravili za svoje službenike, ali na tome nećemo stati nego ćemo i dalje nastaviti na tome raditi. Kroz dva projekta koja smo dobili, a koja se financiraju iz Norveškog financijskog mehanizma 2014-2021. i iz Europskog socijalnog fonda kroz Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. realizirat ćemo cijeli niza aktivnosti usmjerenih upravo na razvoj ljudskih potencijala poput: studija realitetne terapije za 7 službenika, job shadowinga sa 5 različitih zemalja za 25 službenika, edukacija, konferencija. Uz ulaganje u ljudske potencijale kroz ove projekt ulagat ćemo i u „alate“ s kojima probacija poput znanstvene validacije SPP-a, razvoja novog sustava procjene ali također ćemo nastojati i unaprijediti i materijalno tehničke uvjete u kojima službenici rade.

Vjerujemo da će sve ovo prethodno navedeno doprinijeti daljnjem kvalitetnijem razvoju probacijske službe i jačanju njezina najvažnijeg resursa, kvalitetnih službenika.

Vaš stari novi načelnik Sektora

Događanja u probaciji tijekom 2020.

Probacijska služba je ove godine radila u bitno drugačijim uvjetima nego prethodnih godina. Naime, probacijski uredi, uključujući i Središnji ured, suočili su se, svaki na svoj način s brojnim izazovima u ovom, nazovimo ga, čudnom razdoblju, pokušavajući odraditi sve ono što im je zapravo misija. Probacijski službenici radili su s oko 6500 počinitelja kaznenih djela, nadzirući ih i utječući na čimbenike koji bi mogli ponovo dovesti do kaznenih djela...surađivali su sa sucima, policijom, zatvorima i kaznicama, centrima za socijalnu skrb, udrugama, i brojnim drugim suradnicima koji mogu doprinijeti izvršavanju probacijskih poslova, sudjelovali su na stručnim događanjima, educirali se, bili na superviziji, sudjelovali u raznim projektnim aktivnostima ...

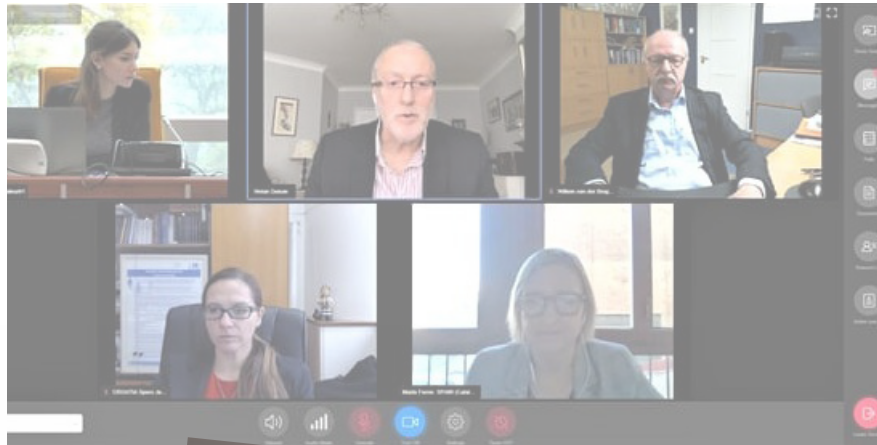
U okviru ESF projekta „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“, za voditelje probacijskih ureda provedena je edukacija s ciljem unaprjeđenja njihovih vještina rukovođenja. Započelo se s aktivnostima vezanim uz razvoj e-učenja i unaprjeđenja digitalnih kompetencija što će, probaciji svakako pomoći u radu obzirom na ograničenja u načinima rada koje nam je donijela ova pandemija.

Udruga Ambidekster klub provela je trening za primjenu participativnog pristupa i metoda u stručnom radu probacijske službe za probacijske službenike iz probacijskih ureda Zagreb I i Zagreb II, te edukaciju za pružanje psihološke podrške korisnicima pravosudnog sustava nakon traumatskih događaja, za probacijske službenike iz probacijskih ureda Zagreb I, Zagreb II i Osijek.

Naši upravni referenti organizirali su prvu edukaciju u kojoj su sami bili predavači i moderatori, ali i pravi pokretači unaprjeđenja jednog područja rada u probaciji. Edukacija pod nazivom „Jednobraznost i efikasnost u obavljanju poslova upravnog referenta u Probacijskom uredu“ provedena je u Centru za i izobrazbu zatvorskih i probacijskih službenika krajem rujna ove godine.

Ove godine pripremali smo prijedlog novog projekta iz Europskog socijalnog fonda kojemu je jedan od ciljeva unapređenje kompetencija i znanja probacijskih i zatvorskih službenika. U okviru ovog projekta plan je osposobiti dio probacijskih službenika za primjenu osnovnih načela, tehnika i metoda realitetne terapije u radu s počiniteljima kaznenih djela; osposobiti određeni broj službenika probacije za samostalno administriranje i upravljanje ZPIS-om (zatvorsko-probacijski informacijski sustav); provesti istraživanje uspješnosti rada probacijske službe i zatvorskog sustava; educirati i osposobiti službenike za pružanje prve pomoći zatvorenicima i osuđenima.

Dijana Todosiev, voditeljica Službe za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava

Probacija u brojkama

Za razdoblje od 1. siječnja do 1. prosinca 2020. statistika je sljedeća:

broj zaprimljenih predmeta u 2020.	3230
broj završenih predmeta u 2020.	3110
broj predmeta u radu na dan 1.12.2020.	3778
broj predmeta rada za opće dobro	u radu na dan 1.12.2020. – 2211 završeni u 2020. – 775 zaprimljeni u 2020. – 771
broj izvješća za suce izvršenja, sud, državnog odvjetnika i zatvorski sustav	u radu na dan 1.12.2020. – 79 završeni u 2020. – 1392 zaprimljeni u 2020. - 1450
broj predmeta uvjetnog otpusta	u radu na dan 1.12.2020. – 244 završeni u 2020. – 408 zaprimljeni u 2020.- 388
broj predmeta uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, sigurnosnom mjerom/posebnom obvezom	u radu na dan – 1175 završeni u 2020. – 394 zaprimljeni u 2020. - 454
postotak žena uključenih u probaciju	6.62 %
broj predmeta obveza po državnom odvjetniku	u radu na dan 1.12.2020. – 56 završeni u 2020 – 80 zaprimljeni u 2020 – 101
broj predmeta prekida kazne zatvora	u radu na dan 1.12.2020. – 13 zaprimljeni u 2020 – 57 završeni u 2020 – 48
broj predmeta pogodnosti	u radu na dan 1.12.2020. – 0 završeni u 2020 – 9 zaprimljeni u 2020 - 9

Pogled po regijama: Probacijski ured Požega

Probacijski ured Požega otvorio je svoja vrata 1. travnja 2011. godine, među prvima u Republici Hrvatskoj. I prije otvaranja, tijekom listopada i studenoga 2010. godine, imao je već dva službenika, tadašnju voditeljicu Ranku Farkaš i stručnog suradnika Domagoja Petrovića, koji su prvotno bili zaposlenici samog Ministarstva, a nedugo nakon toga i raspoređeni kao službenici Probacijskog ureda Zagreb I. Prije samog otvaranja ureda na adresi Matije Gupca 6, u Požegi, pridružuje nam se i upravna referentica Ana Šipura, koja je s nama i danas.

Probacijski ured Požega nadležan je za obavljanje probacijskih poslova u tri županije, Požeško-slavonskoj, Brodsko-posavskoj i od 2017. godine za područje Virovitičko-podravske županije. Tako da mi među sobom kažemo da „držimo“ Hrvatsku od Mađarske do BiH. U periodu od studenoga 2013. do lipnja 2020. ured se nalazio na adresi Županijska 11, a trenutna (nadamo se i zadnja) adresa je Osječka 79, također u Požegi. Nakon dva neadekvatna prostora, napokon smo se „smirili“ u jednom koji je adekvatan potrebama i kapacitetima našeg kolektiva, kako kvalitetom tako i kvantitetom. Ovdje bih htio naglasiti kako se u situaciji ove epidemije zbog adekvatnosti prostora te činjenice da gotovo svaki službenik ima svoj ured, možemo bez ikakvih problema pridržavati svih mjera HZJZ. Objekt se nalazi u neposrednoj blizini upravne zgrade Kaznionice u Požegi, Zatvora u Požegi kao i Opće županijske bolnice u Požegi. Ured je unatoč velikim poteškoćama u jeku COVID-19 epidemije, te unatoč bolovanjima i porodiljnim dopustima nekolicine službenika, preseljen te funkcionalan od lipnja 2020.

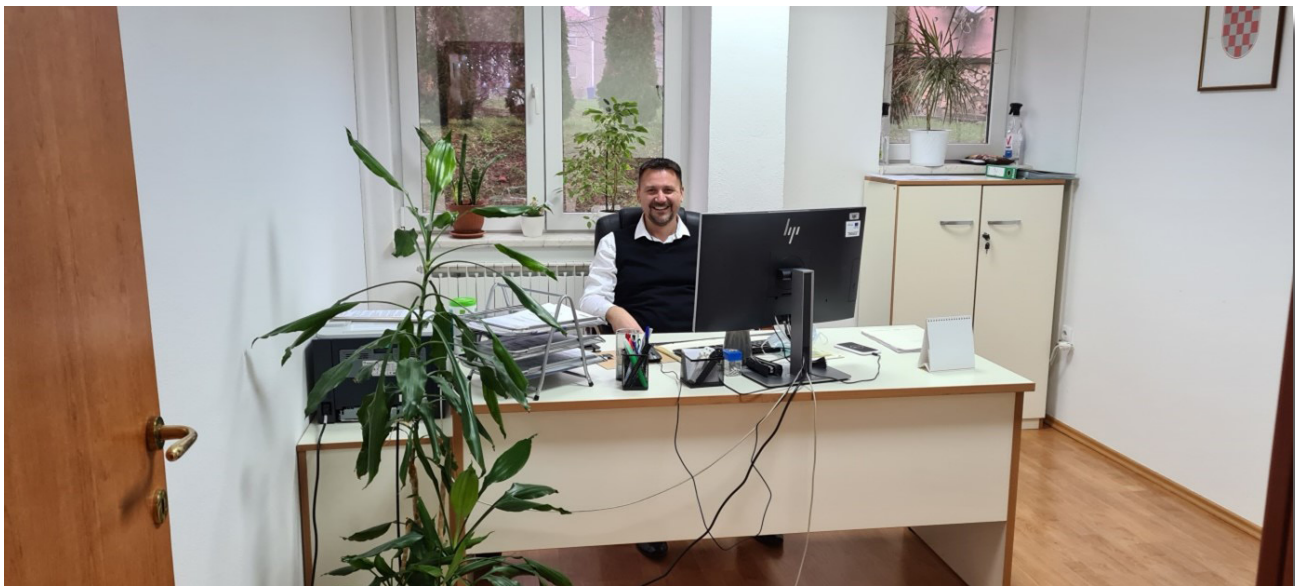

U ovih gotovo 10 godina rada, kroz naš ured prošlo je dosta službenika, koji su svatko na svoj način i stil obilježili rad ureda. Iako nam je trenutna postava relativno stabilna, trenutno imamo službenicu na porodiljnom dopustu Mariju Kajtar Mikanović, koju mijenja kolegica Kristina Orešković. Uz već spomenute Anu Šipura, koja obavlja poslove više upravne referentice, Mariju Kajtar Mikanović kao više stručne savjetnice te mene kao voditelja ureda, Probacijski ured Požega čine Branka Kožić, također viša stručna savjetnica te Vladimir Babić na poslovima stručnog savjetnika. Kako ne bi izostavili i pridruženog člana našeg malog kolektiva, predstavljamo djelatnika zaštitarske službe „Sigurnost Osijek“, Bernarda Gruića, koji nas štiti od naših potencijalno „loše raspoloženih“ klijenata.

S desna na lijevo Branka Kožić, Vladimir Babić, Domagoj Petrović, Ana Šipura, Kristina Orešković

Kao i svaki ured u Republici Hrvatskoj tako i naš ima određene specifičnosti kao i problemčice s kojima se susrećemo u svakodnevnom radu. Primjerice na području naše nadležnosti nalazi se 10 policijskih postaja u 3 policijske uprave, 3 Županijska suda (2 plus 1 stalna služba) te imamo sklopljene ugovore sa više od 120 pravnih osoba za izvršavanje sankcije ROD-a. Kako se Požega nalazi u kotlini, okružena brdima i planinama, gotovo svaki odlazak na teren uključuje prelazak jedne od njih, što je posebice izazovno u zimskim mjesecima kada zimske službe ne odrade svoj posao te se nerijetko u službenom vozilu treba voziti više od 5 sati u komadu, naravno poštujući zakonsko ograničenje brzina.

Domagoj Petrović, voditelj Probacijskog ureda Požega

Uz nadu da ćemo nastaviti dosadašnju iznimno dobru suradnju s dragim kolegama u Središnjem uredu i probacijskim uredima diljem Hrvatske, unatoč dodatnim izazovima koje je stvorila pandemija COVID-19, službenici Probacijskog ureda Požega žele vam sve najbolje za predstojeće blagdane te svako dobro u novoj 2021. godini i sve vas pozivamo da nas posjetite u našem novom prostoru.

Domagoj Petrović, voditelj Probacijskog ureda Požega

Pogled izvana: povezivanje za opće dobro

Suradnja Sektora za probaciju i Ambidekster kluba

Suradnja Sektora za probaciju i udruge Ambidekster klub, započela je još 2017. godine kada smo dogovorili početak izvršavanja rada za opće dobro u našoj udruzi. U to vrijeme, a i sada, pomoć rada osuđenika bila nam je vrlo dobrodošla, budući da profesionalni stručni tim zaposlenika nije u mogućnosti obaviti sve zadatke u sklopu radnog vremena. Ambidekster klub, kao organizacija civilnoga društva usmjerena je na rad za opće u društvenoj zajednici i razvojno je orijentirana, stoga uz direktan rad sa korisnicima rada mnogo ulažemo u suradnje i partnerstva. Podrška volontera, suradnika koji pridonose radom pro bono, te osuđenika neizostavni je dio ulaganja u smjeru postizanja ciljeva i rezultata rada Ambidekster kluba.

Kvalitetna komunikacija između zaposlenika Udruge te probacijskih službenika Ureda Zagreb I i II omogućila je da je već troje osuđenika izvršilo obvezu rada za opće dobro, te smo nastavili i u tijeku je rad još troje osuđenika u našoj udruzi.

„Rodovci“ (kako mi zovemo osuđenike da bi izbjegli etiketiranje) su donijeli novu dinamiku u timski rad, i pitanje koje im postavljamo je: „Da li se osjećaju dobrodošlo i da li su dobro primljeni kao naši članovi“? Osim konkretnih zadataka koje raspodjeljujemo i obavljamo među članovima tima, volonterima i „rodovcima“ važno nam je da „rodovci“ pridonose kvaliteti međusobnih odnosa. Na taj su način „rodovci“ su osim što izvršavaju radne zadatke, i treniraju se u tome, dobili priliku da se kao ravnopravni članovi tima razvijaju i osobno i profesionalno.

Povratne informacije „rodovaca“ koji su do sada izvršili rad za opće dobro govore u prilog tome da su poboljšali svoje radne navike, stabilizirali odnose u svojim obiteljima, stekli nove prijatelje, dobili uvid u važnost poštivanja zakona i građenje svoje budućnosti s više nade i optimizma. Doprinos „rodovaca“ u Ambidekster klubu je zaista velik, kako u broju sati odrađenog posla, tako i u ukupnim rezultatima koje postižemo. „Rodovici“ su postali bitan dio sustava rada, vrijedni „kotači“ koji pokreću i pomažu da budemo efikasniji i funkcionalni, naravno, tek nakon što svladamo sve teškoće i zapreke koje donosi rad i mentoriranje „rodovaca“

Slijedom naše suradnje sa zagrebačkim probacijskim uredima, te sa osječkim uredom, došli smo na ideju da učinimo korak dalje u našoj suradnji provedbom projekta koji bi omogućio daljnji razvoj i usavršavanje stručnih kompetencija službenika probacije. Osmišljen je projekt „Trening za primjenu participativnih metoda i pristupa u stručnom radu probacijske službe RH“, te je financiran preko Ministarstva pravosuđa, slijedom Natječaja za financiranje projekata udruga usmjerenih pružanju podrške provođenju pojedinačnog programa postupanja/izvršavanja kazne zatvora, 2019. Projekt je usmjeren na povećanje stručnih kompetencija službenika probacije putem provedbe treninga za primjenu participativnih metoda i pristupa u stručnom radu, na osnaživanje službenika probacije za pružanje psihološke podrške korisnicima pravosudnog sustava nakon traumatskih događaja te na razvoj modela probacijske službe u Hrvatskoj. Voditelji treninga i vanjski suradnici su Božidar Popović, dr.med, psihijatar i psihoterapeut, Kristina Urbanc, prof.dr.sc. i Lidija Arambašić, prof.dr.sc. te zaposlenice Ambidekster kluba Ana Habdija-Šorša dipl. soc ped i Ivana Buljan Babić, mag. psych. Posebna vrijednost projekta je kreiranje edukacija prema ključnim potrebama probacijskih službenika u aktualnom trenutku, i korak dalje, da se ona usavršava kako bi se pridonijelo razvoju modela probacijske službe u Hrvatskoj. Kako bi se kreirale edukacije u skladu s potrebama probacijskih službenika,

početna točka kreiranja projektnog programa je bila organizacija fokus grupa te detaljno ispitivanje potreba za edukacijom probacijskih službenika. Uključivanje njih samih u sam proces kreiranja programa označava primjenu participativne metode već u početnoj fazi provedbe projekta. Probacijski službenici su se rado odazvali našem pozivu te vrlo angažirano i asertivno verbalizirali svoje potrebe za stručnim usavršavanjem. Kroz provedbu projekta, probacijski službenici su pokazali veliku želju za znanjem, osobnim rastom i razvojem, veliku predanost i ljubav prema izazovnom i vrlo često, stresnom poslu. U velikom broju su prisustvovali treninzima, sudjelujući aktivno, angažirano, promišljeno, iskreno i posvećeno, dijeleći svoje profesionalno iskustvo, čime su obogatili provedbu kreiranog programa. Njihove povratne informacije i sugestije su omogućile izvedbu projekta u skladu s njihovim potrebama te pridonijele većoj kvaliteti izvedbe rada.

Polaznici Treninga za primjenu participativnih pristupa i metoda u stručnoj praksi probacijske službe

Za nas u Ambidekster klubu, pokazalo se da je suradnja sa Probacijskom službom pridonijela kako cjelokupnom razvoju udruge, tako i ukupnom radu za opće dobro u našoj društvenoj zajednici.

Ivana Buljan Babić, mag.psihologije i Ana Habdija-Šorša, dipl. socijalna pedagoginja, Ambidekster klub

Probacija u vrijeme korone i potresa

Život je zaista pun iznenađenja. 2020. godina zvučala je nekada baš kao potencijalno dobra godina – prestupna i okrugla, djelovala je obećavajuće. Kao dobar uvod u 2021. godinu, kao desetu obljetnicu otvaranja probacijskih ureda. Taman je nekako posložen ZPIS, Probacijski ured Zagreb I je konačno trebao useliti u uređeni prošireni prostor, planirane su edukacije, trebao je početi norveški projekt...

Izazove s kojima se probacijska služba susrela ove godine nitko nije mogao predvidjeti i teško je i pojmiti da se sve to dogodilo u jednoj godini. Najprije početak epidemije koja je u momentu blokirala cijelu zemlju i svijet, a onda još i potres u Zagrebu, zbog kojeg je Probacijski ured Zagreb I postao „beskućnik“ i „udomio“ ga je Probacijski ured II. U momentu ništa više nije bilo normalno, a ni „novo normalno“ nije ništa bolje. Unatoč svim poteškoćama, dilemama, strahovima i nizu drugih ne baš ugodnih osjećaja, probacijska služba ni u jednom trenu nije prestala s radom. I unatoč tome što je i inače težak i zahtjevan probacijski posao postao dodatno kompliciran i rizičan. U poslu u kojem je komunikacija glavni alat, a međuljudski odnos ključ promjene, propisane maske i razmaci sigurno ne pomažu. Dolazak pred dom iz kojeg ukućani kažu da su u samoizolaciji zbog zaraze koronom nikoga ne ostavi ravnodušnim. Rizici od zaraze kod odlazaka na teren, manji broj službenika zbog zaraze ili samoizolacije, rad u timovima, rad od kuće, problemi da se u novonormalnim uvjetima osiguraju osuđenici potrebni tretmani i usluge, uvjeravanja osuđenika da moraju nositi masku, samo su neke okolnosti zbog kojih nije lako izdržati... A i nije još gotovo. Još traje...

Koliko je teško vjerovati što se sve ove godine dogodilo, toliko je teško vjerovati i da probacijska služba i nadalje dobro radi. To zaslužuje priznanje i za hrabrost i za ustrajnost i za požrtvovnost. Ova će godina, zbog virusa COVID-19 i svih problema koje je donio, sigurno biti zapamćena kao jedna od težih godina za službenike, ali i za suradnike i za sve osobe uključene u probaciju. Pri tome se ne smije zaboraviti da je probacijska služba do sada preživjela svjetsku gospodarsku krizu tijekom koje je nastala, poplavu u Slavoniji, potres u Zagrebu, dok se sada bori u okviru svjetske pandemije. Ali je i dalje tu, daje sve od sebe, bori se i ne da se! Zaslugom dobrih, sposobnih, vrijednih, marljivih i požrtvovnih ljudi koji u njoj rade .

Snježana Maloić, voditeljica Odjela za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta

Norveški financijski mehanizam 2014. – 2021.

„Jačanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz unaprjeđenje kapaciteta probacijske službe“

U okviru Financijskog mehanizma Kraljevine Norveške kojim je tijekom 2016./2017. omogućeno ostvarivanje bilateralne suradnje između hrvatske i norveške probacije kolege su u uzajamnim studijskim posjetima dobili uvid u rad obiju službi s posebnim fokusom na funkcioniranje tamošnjeg centra za elektronički nadzor. Izvršna suradnja, novostečena saznanja, mnoge sličnosti dviju probacijskih službi potaknule su hrvatsku stranu na izradu projektnog prijedloga s nizom konkretnih aktivnosti i ciljeva za unaprjeđenje i poboljšanje službe. Projekt pod nazivom „Jačanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz unaprjeđenje kapaciteta probacijske službe“ prihvaćen je u okviru Norveškog financijskog mehanizma za razdoblje 2014. – 2021., a ukupna vrijednost istog iznosi 2.100.000 eura te će se provoditi tri godine.

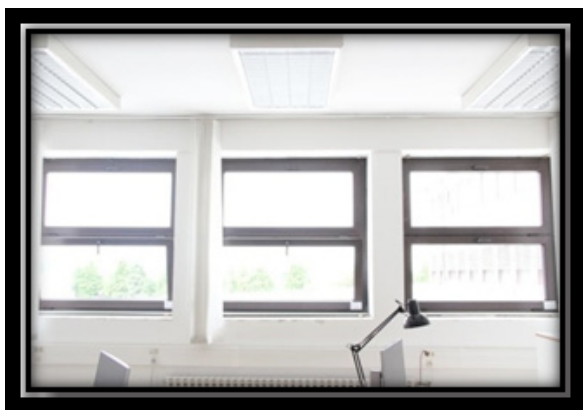
Projekt se sastoji od četiri komponenti: trajno uvođenje elektroničkog nadzora, poboljšanje materijalnih i tehničkih radnih uvjeta probacijske službe, unaprjeđenje alata za izvršavanje sankcija i mjera u zajednici te jačanje suradnje između probacijskog i zatvorskog sustava.

Sektor za probaciju se već niz godina bavi pitanjem uvođenja elektroničkog nadzora u kaznenopravni sustav Republike Hrvatske. Jedna od najznačajnijih aktivnosti provedenih u cilju ispitivanja potrebe i mogućnosti primjene elektroničkog nadzora prema postojećem hrvatskom zakonodavstvu (uvjetni otpust i istražni zatvor u domu) je pilot projekt proveden od strane Sektora za probaciju u okviru Prijelaznog instrumenta Europske unije za Hrvatsku „Podrška daljnjem razvoju i jačanju probacijske službe u Republici Hrvatskoj“. Pilot projekt proveden je u trajanju od 100 dana na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije tijekom prve polovice 2017. Isti je bio ključan u stjecanju osnovnih znanja i iskustva za provođenje elektroničkog nadzora te su radi neophodne međuresorne suradnje u njemu također aktivno sudjelovali i predstavnici zatvorskog sustava, Državnog odvjetništva, županijskih sudova u Zagrebu i u Velikoj Gorici te Ministarstva unutarnjih poslova. Rezultati dobiveni provedbom pilot projekta su ocjenjeni vrlo uspješnim te su sačinjene preporuke za njegovo trajno i održivo uvođenje. Zaključeno je također da uz izmjene i dopune hrvatskog zakonodavstva elektronički nadzor bi se mogao šire primijeniti primjerice kao zamjena za kratke zatvorske kazne, ranije otpuštanje sa izdržavanja zatvorske kazne i dr.

Trajno uvođenje elektroničkog nadzora tijekom novog projekta uključuje najam ukupno 150 namnogvica s odgovarajućim serverima, software-om i tehničkom podrškom te uspostavom i opremanjem nadzornog centra u Zagrebu. Primjena elektroničkog nadzora će konačno biti omogućena diljem Hrvatske, a uspostava cjelokupnog sustava te provedba potpomognuta od strane stručnjaka iz Norveške. Ova komponenta također uključuje edukacije za sve dionike koji će biti uključeni u provedbu elektroničkog nadzora. U rujnu 2020. stupila je na snagu Uredba Ministarstva pravosuđa i uprave kojom je ustrojena Služba za elektronički nadzor pri Središnjem uredu za probaciju te su u tijeku pripreme za raspisivanje natječaja za najam opreme za elektronički nadzor. Očekuje se da će primjena elektroničkog nadzora započeti u ljeto 2021. s 50 korisnika tijekom prve godine implementacije projekta te će se broj povećavati za 50 korisnika svake naredne godine.

U okviru druge komponente vezano uz poboljšanje materijalnih i tehničkih radnih uvjeta probacijske službe predviđeni su radovi i potrebne adaptacije probacijskih ureda. Dio sredstava za ovu aktivnost je sredinom 2020. uloženo u zamjenu stolarije u Probacijskom uredu Osijek čime su poboljšani radni uvjeti i sigurnost probacijskih službenika.

U cilju poboljšanja radnih uvjeta probacijske službe u tijeku su i pripreme aktivnosti za raspisivanje natječaja za nabavu četiri nova službena vozila. Ovom aktivnosti će probacijski uredi u Gospiću i Vukovaru, koji su započeli sa svojim radom tijekom svibnja 2018., biti osigurana službena vozila za obavljanje svojih dužnosti i obveza. Dva vozila će biti dodijeljena službenicima Središnjeg ureda i Službe za elektronički nadzor za instaliranje/deinstaliranje opreme te u slučaju potrebe za hitnim intervencijama.

Dodatna aktivnost koja je planirana u okviru ove komponente je poboljšanje psihosocijalne klime i radnog okruženja u probaciji što će uključivati istraživanje, analizu i preporuke kako konkretno usmjeriti napore da se probacijski službenici na radnom mjestu dodatno osjećaju što ugodnije budući njihove vrste poslova kao i u brojnim drugim zanimanjima mogu doprinijeti nezadovoljstvu, stresu, konfliktima i sl. Posljednja aktivnost ove komponente je i studijska posjeta hrvatskih predstavnika norveškoj obrazovnoj ustanovi University College of Norwegian Correctional Service (KRUS) u svrhu razmjene iskustava vezanih uz edukaciju probacijskih ureda.

Znanstvena validacija Sustava procjene počinitelja (SPP), koji je važan alat u obavljanju probacijskih poslova, te razvoj i prilagodba postojećeg alata za procjenu počinitelja (seksualni prijestupnici, rodno zasnovano nasilje) provoditi će se kao aktivnosti treće komponente projekta što će uključivati dodatnu edukaciju probacijskih službenika za njihovo korištenje.

Četvrta i posljednja komponenta posvećena je analizi potreba i mogućnosti za unaprjeđenje suradnje probacijskog i zatvorskog sustava, posebice vezano uz kvalitetnu pripremu za uvjetni otpust te nadzor uvjetno otpuštenih osoba. U cilju daljnjeg razvoja suradnje dviju službi planirano je uvođenje periodičnih sastanaka probacijskih i zatvorskih službenika na državnoj i drugim razinama, zajedničke edukacije te provođenje pilot projekta razmjene probacijskog i zatvorskog osoblja. U svrhu ispitivanja poznavanja rada probacije odnosno rada zatvorskog sustava od strane službenika drugog sustava, provedeno je ovog ljeta preliminarno istraživanje kojim se utvrdio aktualni stupanj zadovoljstva službenika u pogledu suradnje dvaju sustava te su prikupljeni prijedlozi za poboljšanje iste.

Dosadašnje iskustvo i suradnja s norveškim kolegama je izuzetno pozitivna i poticajna za dodatnu predanost daljnjem razvoju i uvršćivanju uspostavljenog odnosa. Tako su u ovom projektu predviđene aktivnosti koje će doprinijeti suradnji hrvatske i norveške probacije kao i bilateralnim odnosima dviju država. Prilika za upoznavanje domaćih i stranih kolega te za razmjenu iskustava i znanja na većoj platformi bit će pružena na dvjema konferencijama u Hrvatskoj te će suci također imati priliku tijekom uzajamnih studijskih posjeta upoznati se s radom svojih kolega. Kao posebna prigoda za upoznavanje i drugih sustava pored norveškog nudit će se probacijskim službenicima u obliku job shadowing-a u državama korisnicama Norveškog financijskog mehanizma te se planira angažman čeških kolega koji raspolažu višegodišnjem iskustvom u provedbi usluga Roma mentora za pilot projekt na području nadležnosti Probecijskog ureda Varaždin.

Službenici probacije su od osnutka službe stekli zavidno iskustvo u provedbi brojnih projekata. Ovaj projekt će zasigurno ponovno tražiti od svih sudionika mnoga ulaganja, kreativnost i otvorenost budući se do sada nije niti jedan provodio u okolnostima u kojima smo se snašli gotovo od početka godine. Iako je projekt formalno započeo u lipnju 2020. do sada nije bilo moguće započeti s određenim aktivnostima koje predviđaju dolazak i sudjelovanje stranih kolega ili putovanja hrvatskih predstavnika u strane države. Prilagođavajući se situaciji, dosadašnji naponi usredotočeni su na aktivnosti koje se mogu pripremiti i provoditi na lokalnoj razini dok okolnosti uvjetovani razvojem COVID pandemije ne dozvole planirani pristup. Online alati se u svakodnevnom obavljanju poslova sve češće koriste stoga se razmatraju i mogućnosti njihove primjene za provedbu pogodnih projektnih aktivnosti.

Nedvojbeno je da predstoji mnogo rada, prilagodbe i novih izazova, te se očekuje kako će rezultati ovog poduhvata doprinijeti znatnom razvoju, položaju i prepoznatljivosti hrvatske probacijske službe.

Kludia Sabljak, voditeljica Odjela za strateško planiranje, razvoj i analitiku

Prva edukacija upravnih referenata

29. i 30. rujna 2020. godine, u Centru za izobrazbu u Zagrebu, održana je edukacija za upravne referente pod nazivom „Jednoobraznost i efikasnost u obavljanju poslova upravnog referenta u Probacijskom uredu“. Cijelu edukaciju, čiji je glavni cilj bio prepoznavanje ključnih problema i različitosti u postupanju upravnih referenata unutar svakog pojedinog ureda, osmislila je i moderirala kolegica Kristina Erdelji, upravna referentica Probacijskog ureda u Osijeku, uz svesrdnu pomoć kolege Ivana Dropučića te moj mali obol. Značaj i važnost edukacije, ali i svakog pojedinog upravnog referenta, pa tako i našeg doprinosa u Probacijskom uredu i izvršavanju probacijskih poslova, u svom izlaganju naglasila je i kolegica Snježana Maloić, voditeljica Odjela za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta, dok nas je kroz kratku povijest naše službe provela kolegica Dijana Todosiev, voditeljica Službe za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava. Ovom prilikom zahvaljujem im na pomoći u organizaciji edukacije te njihovom aktivnom sudjelovanju. Za vrijeme trajanja edukacije, sve kolegice i kolege su vrlo aktivno sudjelovali u razmjeni iskustava iz svakog pojedinog ureda, a u živoj raspravi istaknute su nejasnoće koje imamo i problemi s kojima se i susrećemo. Cjelokupna rasprava iznjedrila je ključne probleme i pitanja, čije rješavanje bi dovelo do postizanja ujednačenosti u izvršavanju poslova upravnih referenata na razini cijele službe. Stoga su na kraju edukacije svi zajednički doneseni zaključci proslijeđeni našem Središnjem uredu, što će poslužiti izradi jedinstvene Upute o postupanju koja će uvelike pomoći u radu svakom upravnom referentu u probaciji, svima nama koji smo u službi odavno, ali i svim mladim nadolazećim snagama. Naravno, bila je ovo prilika i za druženje s kolegicama i kolegama u malo neformalnijem tonu, te za upoznavanje izvan klasifikacijskih oznaka, urudžbenih brojeva, ustupa nadležnosti i svih ostalih profesionalnih pitanja koja nas svakodnevno more. Naravno, kao i službeni dio, i ovaj dio edukacije je u potpunosti bio posvećen unaprjeđenju rada i međusobne suradnje.

I na kraju valjalo bi istaknuti, iako je bilo puno različitih mišljenja, iznesenih mnogih različitih načina rada, u jednom smo se apsolutno složili – a to je potreba za još ovakvih susreta, jer to su prilike da se istaknu sve poteškoće na jednom mjestu, ali i pronađu njihova moguća rješenja, a sve u svrhu poboljšanja učinkovitosti rada probacijskih ureda, a samim time i Probacijske službe u Republici Hrvatskoj.

Svim kolegicama i kolegama, svim voditeljicama i voditeljima Ureda, svim probacijskim službenicama i službenicima, svim upravnim referenticama i referentima, a naravno i svim kolegicama i kolegama u Središnjem uredu, želim najljepše i najzdravije blagdane, Sretan Božić i puno puno zdravlju, sretniju i mirniju Novu Godinu.

Ponešto o provođenju individualnog tretmana s počiniteljima nasilja

Iskustva iz prakse

Za početak voljele bi približiti našem čitateljstvu što zapravo znači psihosocijalni tretman otklanjanja nasilničkog ponašanja i kako ga provodimo u Probacijskom uredu Zadar. Sam tretman je zamišljen kao rad na korekciji ponašanja počinitelja nasilja te usvajanja adekvatnih metoda i načina rješavanja konflikata, kako među partnerima („Možeš i drugačije“, MID), tako i drugim odnosima u kojima ima nasilja („Korak u promjenu“, KUP) s ciljevima zaustavljanja i sprečavanja nasilnog ponašanja, stjecanja uvida osuđenika u vlastito nasilno ponašanje i preuzimanje odgovornosti za to ponašanje. Važno je u terapijskom/tretmanskome procesu podučiti osuđenika kroz učenje socijalnih vještina kako uspostaviti kontrolu nad svojim emocijama i ponašanjem te kako usvojiti nenasilne obrasce ponašanja. Jedan od zahtjevnijih zadataka je kod osuđenika postići promjenu njihovih stavova i uvjerenja koja podržavaju nasilno ponašanje. Originalno je ova vrsta tretmana zamišljena kao tehnika koja se primjenjuje u grupnom radu s počiniteljima nasilja, međutim naše iskustvo za sada se temelji na individualnom radu s počiniteljima. Pa počnimo...

Tretman se smatra uspješno završenim kada se održi 16 susreta s osuđenikom, međutim, ukoliko mi kao voditeljice tretmana procijenimo da je nekome dovoljno par susreta manje ili je neophodno da se održi par susreta više, slobodne smo to prenijeti u praksu. Svaki susret odvija se kroz točno određeni modul, a svi moduli i radni materijali nalaze se u priručniku koji je više prilagođen grupnom radu, međutim mi smo ga za potrebe posla prilagodile individualnom radu s osuđenima. Kroz module se sa osuđenikom u tretmanu kroz psihosocijalna izlaganja, vježbe i radne zadatke prolaze važne teme kao što su: što je to kriminalno ponašanje, emocionalna inteligencija, distorzivna uvjerenja, kako ličnost osobe utječe na kažnjivo ponašanje, osnovne socijalne vještine, kako spriječiti nasilno ponašanje, moralni razvoj, pozitivan način života, sprečavanje ponavljanja kaznenog djela i druge teme prema procjeni probacijskog službenika/voditelja tretmana i potreba osuđenika. Tako npr. isti modul i radni materijali za jednog osuđenika sasvim će se drugačije oblikovati u radu s drugim osuđenikom.

Prilikom prvog dolaska osuđenika u ured, iste se upoznaje sa sankcijom te ih se upoznaje sa pravima, obvezama i načinom izvršavanja tretmana. Ono što sam posvjedočila u radu s osuđenima da većina dođe preplašena zbog tretmana, ne znajući što to točno za njih znači, ili budu u ljutnji što moraju dolaziti. Moguće je da se prilikom izricanja same sankcije osuđenima ne pojasni dovoljno dobro što psihosocijalni tretman jest odnosno što to za njih znači pa na njega pristanu samo da izbjegnu zatvorsku kaznu. Na neki način svi su oni nedovoljni klijenti, što provođenje tretmana čini još većim izazovom za probacijskog službenika koji, inače u dvojakoj ulozi nadzornika i savjetnika postaje i terapeut.

Da bi se pojedinačni susreti tretmana odvijali na adekvatan način, potrebno je osigurati sat vremena mira u prostoriji u kojoj se tretman provodi. To je za Probacijski ured Zadar poprilično velik izazov jer ured nije adekvatan za takvo što pa se mora uložiti malo više napora da se s kolegicama koordinira ova aktivnost (npr. u tom vremenu nitko ne smije ulaziti u taj prostor, a kroz njega se mora proći da bi se došlo do wc-a i sl.). Jednom prilikom dok sam radila s jednim osuđenikom, usred značajne teme koju je osuđenik iznio, zaštitar je ušao u prostoriju kako bi otišao do wc-a, na što je moj osuđenik rekao da neće više ništa reći pred njim. Ovo je samo mala opaska iz prakse koja ukazuje koliko je značajno za osuđenike da im se osigura prostor i vrijeme koje im garantira apsolutnu diskreciju.

Osim samog angažmana oko tehničkog odvijanja tretmana, zahtjevno je pripremiti se i za sam sadržaj što često zahtjeva i kreativnost provoditelja programa. Kao što je već navedeno, program je sam po sebi dosta strukturiran po modulima, međutim, kroz praksu smo usvojili princip da ostavimo prostora i za teme koje nose osuđenici. Ponekad im je ta tema aktualna i izrazito važna. Ponekad se njihova tema savršeno uklopi u

predviđeni modul. U svakom slučaju, rad sa svakim osuđenikom je individualan i nosi neku svoju priču, koju treba prepoznati kod osuđenika kao mogućnost intervencije za korekcijom ponašanja, razmišljanja i ophođenja sa bliskim osobama.

Ilustrativno, s nekim osuđencima potrebno je dosta raditi na najosnovnijim komunikacijskim vještinama i osobnoj prezentaciji. Primjerice, imali smo osuđenika koji je svoju voditeljicu tretmana na početku oslovljavao sa „tetom“, dolazio neuredan, neugodnog mirisa, mamuran, kad ne bi palilo vikanje i zastrašivanje s kojim taktikama je pokušao manipulirati svoju voditeljicu tretmana, onda bi probao s plakanjem i sažalijevanjem nad samim sobom. Najviše frustracije u radu konkretno s ovim osuđenikom stvarali su mi „rakovi koraci“. Taman kad se pomisli da je postignut napredak, vratimo se unazad i tako „plešemo“ do kraja tretmana nastojeći izvući najviše za ovog osuđenika i njegovu blisku okolinu imajući stalno na umu činjenicu i jednu vrstu odgovornosti da se svi oni ponovno vraćaju u svoju okolinu i da će se zasigurno ponovno naći u sličnoj situaciji koja je prethodila njihovoj kaznenoj osudi. Naša nada je da će im psihosocijalni tretman biti od koristi te će proširiti razumijevanje značenja i posljedica nasilnog ponašanja uz usvajanje veće razine odgovornosti počinitelja za svoje postupke.

Ono što je još bitno naglasiti jest da smo mi cijelo vrijeme u komunikaciji s drugim važnim dionicima, kako u pripremljenoj fazi, tako i tijekom provođenja tretmana (CZSS-om, policijom, liječnicima, psihijatrima...) kako bi osuđenik dobio što cjelovitiji tretman, kada je to potrebno. Naposljetku, voditelj tretmana donosi procjenu o uspješnosti postizanja ciljeva za svakog osuđenika, a osuđenik koji je program uspješno završio dobiva i Potvrđnicu o završenom programu što je svim osuđencima bilo drago primiti i iskazivali su o osjećaju osobnog uspjeha i napretka.

I na kraju, nimalo manje važno, za provoditelje tretmana neophodna je kontinuirana supervizija kako bismo pravovremeno radili na dilemama u vezi s pojedinim osuđencima, razvijali vještine i osobni stil u provedbi tretmana, pravilno upravljali procesom psihosocijalnog tretmana te osigurali kvalitetniju međusektorsku suradnju.

Ivana Dragoslavić Baraba i Ivana Šuša, voditeljice programa MID i KUP, Probacijski ured Zadar

Probacijski ured Zadar

Red pandemije, red potresa - probacija i dalje vodi

Lako mi se prisjetiti zbunjenosti u trenutku kada me naša voditeljica Matea nazvala u rano proljeće ove godine, (znam i datum, 17. ožujka) iza radnog vremena i informirala me da od sutra radimo u timovima te da mogu birati želim li ovaj ili idući tjedan raditi od kuće. Već smo tada znali da u Hrvatskoj postoje oboljeli od koronavirusa. Nije mi bilo jasno kako ću i što točno raditi od kuće a da za to mogu biti plaćena. Ali dobro, svi smo u istoj situaciji, vidjet ćemo! Bila sam sretna da mogu biti uz svoju obitelj u nadolazećem razdoblju koje je otvaralo toliko pitanja i donosilo nesigurnost.

Isti dan sam shvatila da se bojim nepoznatog koronavirusa i to u trenutku kada je došla moja stranka u Ured s par sati zakašnjenja ispričavajući se da nije mogao doći na vrijeme jer da se loše osjeća, boli ga glava i kašlje. Sjećam se svoje nevjerice i misli – „Jer on to sada mene zafrkava ili je izišao iz neke pećine pa nema pojma o epidemiološkoj situaciji?!?“ Osjetila sam navalu adrenalina i u fokusu mi je bila ideja kako da skratim komunikaciju na najmanji mogući minimum te čovjeka otpravim iz ureda brzo, efikasno a opet dovoljno kulturno.

Od toga dana pa sve do danas živimo u razdoblju brzih i nepredvidivih promjena. Tek što smo se formirali u timove, nakon par dana Zagreb je zadesio potres. Srećom je bio u nedjelju u ranim jutarnjim satima. Do potresa smo u glavnom bili zabrinuti oko epidemiološke situacije, nakon potresa je glavna preokupacija bila sanacija posljedica potresa. U svakom smislu – materijalnom i psihološkom.

U potresu smo ostali bez Ureda. Naša zgrada je dobila crvenu naljepnicu, što bi značilo da je procijenjena neuporabljivom zbog narušene statike. Dobili smo Mateinu uputu da u ponedjeljak ostanemo kod kuće dok su ona i Goran išli izvidjeti situaciju u našem Uredu. Matea nam je poslala slike popucanih zidova i stepeništa iz Ureda. Poslala nam je svoju i Goranovu sliku kako stoje ispred zgrade s biciklističkim kacigama na glavi koje su trebale pružiti, ako ne pravu zaštitu, onda bar osjećaj zaštite. Bila sam zabrinuta i ljuta što se izlažu jer tada nitko nije znao hoće li se kada i koliko jako ponoviti potres što je za njih moglo biti opasno dočekaju li ga u tako oštećenoj zgradi. Također sam bila zahvalna što potres nije bio u radno vrijeme, to bi bilo zastrašujuće i opasno.

Dakle imamo sljedeću situaciju – korona je i zbog epidemiološke situacije se nas ne smije biti puno u istoj prostoriji, ostali smo bez ureda te je potrebno hitno naći zadovoljavajuće zamjensko rješenje dok nam se ne osigura novi prostor. Rok - odmah!

Nastaje ideja da dijelimo ured sa Uredom Zagreb II kako bi se osigurali osnovni uvjeti za funkcioniranje ureda. I tada kreće novo poglavlje.

Do 11. svibnja smo se rotirali po nas par iz Zagreba I koliko nas je stalo u Ured Zagreba II gdje smo obavljali referentske poslove, podršku kolegama koji rade od kuće i ako je ostalo vremena onda nešto „za sebe“, što bi značilo za predmete za koje smo nadležni. Ostali smo radili od doma. Bez predmeta i Z-pisa. U početku smo u glavnom radili preko maila, pišući što smo mogli s podacima koje smo imali. Uskoro smo dobili laptope sa Z-pisom i imenovali tzv. Zpisnjače koje su distribuirale podatke i šprance onima koji nisu imali Z-pis.

Iza 11.05. smo se svi trebali vratiti na radna mjesta pa smo se nekako podijelili u smjenski rad koji je funkcionirao po principu rasporeda koji je Matea pokušavala prilagoditi našim potrebama i funkcioniranju Ureda. Bio je podložan čestim promjenama i metodi „najbržeg prsta“ (oslobodilo se jedno mjesto u srijedu u jutro – tko će uskočiti?). Imali smo raspored za sljedeći tjedan, ali ne i za dalje. Mislili smo da će takav način rada trajati do početka lipnja što je zvučalo prihvatljivo. Sjećam se da mi je takav način rada bio izrazito naporan. Radila sam malo od kuće, malo iz ureda što u jutro što poslije podne. Nisam više bila sigurna koji je dan i gubila se granica između profesionalnog i privat-

nog života. Došla bih u Ured prema rasporedu s USB stickom tražeći slobodno mjesto na koje mogu sjesti kako bih pripremila kompjuter i počela raditi. Nekad je radilo, nekad nije, nekad sam mogla printati, nekad nisam. Vodila sam tablice predmeta, rokova, printanja ne bih li si olakšala i prevenirala veće propuste u radu.

U cijelom kaosu se sve više isticala solidarnost između kolega u Zagrebu I i Zagrebu II. Kolege iz Zagreba II su nam pružali pomoć i podršku na svakom koraku. Onu organizacijsku- njihov način rada prilagodili su nama kako bi mi mogli raditi, moralnu – zaista su nas maksimalno podržavali i cijelo vrijeme bili otvoreni, prijateljski nastrojeni, fleksibilni i tehničku gdje su nam na raspolaganje stavili sve što imaju u Uredu, od ormara do mikrovalne pećnice. I sve između.

Kada smo shvatili da će traženje novog prostora potrajati, naše voditeljice su se dogovorile da moramo napraviti raspored za mjesec dana u naprijed kako bi lakše funkcionirali. U dogovoru s našim nadređenima osigurali su nam još pet radnih mjesta u Centru za izobrazbu. Na dalje su stvari postale više strukturirane i bilo je lakše funkcionirati. Svakim sljedećim mjesecom organizacija je bila sve bolja i uvjeti rada su se stabilizirali. Detektirali smo probleme u organizaciji rada i pokušavali ih rješavati u okviru zadanih mogućnosti. A problema je bilo puno. Sreća da je nas koji smo ih rješavali bilo još više!

Ove godine smo 7. prosinca ušli u naš novi prostor! Dani ponosa i slave!! Imam svoj stol sa svojim kompjuterom i ormarićem sa svojim predmetima! Može li život biti ljepši!?

Kada gledam u nazad, 2020. godinu nikako ne bih željela ponoviti. Za nas je jedno zahtjevno i iscrpljujuće razdoblje. Ono što je pozitivno u cijelom ovom iskustvu je spoznaja da radim u okruženju ljudi koji su od nemogućeg stvorili moguće, od neprilike priliku te kako smo zajedno zaista jaki!

Hvala svima na svakoj toploj riječi, podršci i pomoći onda kada je to zaista bilo važno!

Helena Hašpl Jurišić, Probacijski ured Zagreb I

Kako se radi u probacijskom uredu Bjelovar za vrijeme pandemije korona virusa?

NOVONORMALNO je riječ koja je obilježila 2020. godinu, a koja u mojem organizmu izaziva niz negativnih emocionalnih i kognitivnih reakcija. Ne znam jesam li jedina? Baš me zanima tko je izmislio ovu riječ i što je za njega normalno? Za mene riječ normalno znači nešto prosječno, uobičajeno i ima konotaciju nečeg dobrog. Pandemija koronavirusa za mene svakako nije normalna i ne želim je takvom niti zvati korištenjem ove nove riječi.

Okolnosti rada u probaciji tijekom ove godine svakako nisu normalne, sve je nešto novo, neuobičajeno i s konotacijom opasnosti. Ako krenemo od statistike, ovaj Ured nakon gotovo desetljeća postojanja napokon ima dovoljno službenika, a nikad manji priljev predmeta. Prvi nenormalni odjek pandemije. Znači li to da je stopa kriminaliteta u Hrvatskoj manja? Iskreno sumnjam. Očekujem da će nam svi ti predmeti stići u rad kada iskorijenimo koronavirus i kada sve institucije koje su nadležne dostavljati nam predmete na izvršavanje nastave s normalnim načinom rada.

I način izvršavanja probacijskih poslova se isto mijenjao u skladu s uputama epidemiologa. U proljeće odjednom rad u timovima. Javljam svim osuđenima da ne dolaze u ured, da ne odlaze na rad, javljam svim pravnim osobama da se suradnja prekida dok se rizik od zaraze ne smanji i tako dalje i tako dalje. Niz iznenadnih promjena u životu i radu. Sve samo ne normalno! U smislu upravljanja rizikom od zaraze koronavirusom dužni smo držati razmak od 2 metra, nositi maske za lice, dezinficirati sve oko sebe. Kontakti sa svima samo telefonski, u ured ne dolazi nitko osim poštar i čistačice. Pa onda lagani povratak u normalan način izvršavanja poslova, uz preostale mjere kojima smanjujemo rizik od zaraze. Taman smo se ponadali da se svijet vraća u normalu, kada ono stiže drugi val još jači od prvoga. Ali sada već imamo neko iskustvo pa se ne čudimo ničemu i lakše i brže prilagođavamo na upute epidemiologa. Poslove obavljamo na stari način, odlazimo na terene i održavamo kontakte s osuđenima, ali i dalje smo na oprezu, a osobni kontakt, naš najvažniji alat u radu s osuđenima, smanjujemo na zakonski minimum.

Osobne kontakte skraćujemo, izbjegavamo gdje god možemo, a trebali bismo s osuđenima uspostaviti odnos povjerenja i suradništva. Kako probacija osim nadzora pruža pomoć i podršku počiniteljima kaznenih djela, posao nam je u svakom osuđeniku pronaći njegove jake, zdrave strane. Trudimo se sa suradnicima uspostaviti dobre odnose kako bi suradnja tekla što brže i lakše. Sada u vrijeme pandemije usmjeravani smo na sve gledati kao na izvor rizika, izvor zaraze. Od svuda strše upozorenja, upute za ponašanje, za postupanje u poslu. U cijelom društvu vlada strah, neizvjesnost, prijatnja, opasnost, rizik... Nije u redu približiti se, pružiti ruku, družiti se, zagrliti prijatelja ili čestitati kolegi rođendan uz poljubac. Sve nešto kontradiktorno, teško.

Kao i uvijek do sada (iako ne pamtim da sam ikada doživjela ovoliko nenormalne okolnosti od kada sam dio odraslog zaposlenog svijeta) usklađujemo se s ovim novim okolnostima i pokušavamo za vrijeme njih obaviti svoj posao najkvalitetnije što znamo i možemo. Pratimo novosti, slijedimo upute, tumačimo ih i primjenjujemo na svoj način. Već drugi put ove godine radimo u timovima. Poslove obavljamo pravovremeno, komuniciramo s timom koji radi od kuće kako bismo i dalje ostali povezani i u toku sa svim novostima.

Aktualno, kod obavljanja probacijskih poslova, najveću promjenu primjećujem u izvršavanju radova za opće dobro. Neke pravne osobe ne primaju osuđenike na rad od straha da ne zaraze njihove korisnike. Uglavnom su to domovi za starije i odrasle osobe. Ali većina drugih i dalje treba naše osuđenike. Jer normalno da trava i dalje raste i da ju treba pokositi, smeće se i dalje proizvodi i treba ga sortirati. Život ispod sve ove panike i dalje teče normalno i u tome nema ništa novo. Svi i dalje imamo potrebe koje smo imali i prije, samo ih sada ne možemo zadovoljavati na isti način kao prije. I dalje

i osuđenicima i službenicima treba pohvala, podrška, svi imamo prirodnu potrebu za druženjem i pripadanjem grupi. Moramo izvršavati svoje poslove, a osuđenici svoje obveze.

Kao i svake godine i ove godine smo u Uredu na praksi ugostili studenticu socijalne pedagogije. Puno smo razgovarali o tome kako tu praksu odraditi, što sa studenticom, gdje da sjedi, kako da se prema njoj ponašamo, što da joj dozvolimo, a što ne. Na kraju smo zaključili da, uz poštivanje epidemioloških mjera, nema razloga da se prema njoj ne ponašamo normalno. Jer iako je ona rizik za nas i može nas zaraziti, mi smo jednaki takav rizik za nju, a i veći, s obzirom na to da je nas 6! I ako se već odlučila doći u ured na praksu, onda će ju i dobiti.

Danas smo zaprimili povratnu informaciju o tome koliko je studentica bila zadovoljna praksom u našem uredu. Rastužilo me kada sam čula da su druge institucije praksu „u živo“ zamijenile „online“ praksom, a razveselilo to što studentica izražava veliko zadovoljstvo iskustvom koje je stekla kod nas. Da ne prepričavam, prenosim vam dio njezinih dojмова:

„...o radu u probacijskom uredu do tada nisam nikada ni razmišljala. Naravno, kako to obično bude u životu, po završetku prakse moji su se stavovi i želje promijenili, budući da sam shvatila društvenu važnost i veličinu probacije. U samo pet dana, mogla sam uživo doživjeti gotovo svako slovo Zakona o probaciji...

... Vjerujem kako je svemu najviše doprinio angažman ne samo moga mentora, već cijelog probacijskog tima, njihova susretljivost, predanost, trud i toplina. Ne znam je li im to što „trpe“ studente plaćeno, ali trebalo bi biti!

Zaista sam zahvalna na jednom takvom pozitivnom iskustvu, a njegova je vrijednost još i veća budući da sam jedino taj dio prakse odradila uživo.“

Ova povratna informacija „običnog čovjeka“ nam u ova hladna „koronarna“ vremena puno znači. Govori nam da smo ostali normalni i sačuvali dobru atmosferu Probacijskog ureda Bjelovar.

Nadamo se da će ovoj pandemiji uskoro doći kraj, jer za čovjeka je normalno da se uvijek nada. A do tada ćemo se i dalje uz rad smijati ispod maskica, prepričavati jedni drugima događaje iz poslovnog i privatnog života i humorom se boriti protiv virusa. Aktivno radimo na tome da se osjećamo normalno, kada se već ne možemo cijelo vrijeme tako i ponašati.

Danijela Milčić, voditeljica Probacijskog ureda Bjelovar

Iskustva studenata socijalne pedagogije s prakse u probacijskom uredu

Praksa u probacijskom uredu Bjelovar

Na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu moguće je upisati tri smjera - logopediju, rehabilitaciju i socijalnu pedagogiju. Odlučivši se za posljednje, a s obzirom na neprepoznatljivost struke te posljedično nezavidnu situaciju na tržištu rada, nemali broj puta preispitala sam vlastiti izbor. Iz istog sam razloga jedva čekala završnu godinu diplomskog studija - kako bih kroz predviđenih 6 tjedana prakse u zdravstvenom, zatvorskom i probacijskom sustavu stekla neko konkretno i „pravo“ iskustvo. Nažalost, zbog sada već svima naporne epidemiološke situacije, načini izvođenja prakse ove akademske godine bili modificirani.

Kako dolazim iz Križevaca, probacijsku praksu u trajanju od pet radnih dana odrađivala sam u Probacijskom uredu Bjelovar, koji je nadležan za probacijske poslove Bjelovarsko-bilogorske i „moje“, Koprivničko-križevačke županije. S obzirom na to da se na prvu čini monotonim (i bolnim za leđa), o radu u probacijskom uredu do tada nisam nikada ni razmišljala. Naravno, kako to obično bude u životu, po završetku prakse moji su se stavovi i želje promijenili, budući da sam shvatila društvenu važnost i veličinu probacije. U samo pet dana, mogla sam uživo doživjeti gotovo svako slovo Zakona o probaciji. Imala sam prilike upoznati mnoštvo predmeta, sudjelovati u razgovorima između probacijskih službenika i osoba uključenih u probaciju, ići u terenske obilaske s mentorom, okušati se u samostalnom pisanju raznovrsne dokumentacije, i ono najvažnije - dobiti odgovor na svako svoje pametno i glupo pitanje. Vjerujem kako je svemu najviše doprinio angažman ne samo moga mentora, već cijelog probacijskog tima, njihova susretljivost, predanost, trud i toplina. Ne znam je li im to što „trpe“ studente plaćeno, ali trebalo bi biti!

Zaista sam zahvalna na jednom takvom pozitivnom iskustvu, a njegova je vrijednost još i veća budući da sam jedino taj dio prakse odradila uživo.

Viktorija Platnjak, studentica završne godine diplomskog studija Socijalna pedagogija

From: Petra Marković [mailto:petra3695@gmail.com]

Sent: Saturday, December 12, 2020 2:11 PM

To: probacija <probacija@mpu.hr>

Subject: Iskustvo s prakse

Poštovani,

javljam se kako bih s Vama podijelila svoje iskustvo s prakse u probacijskom uredu u Zadru. Studentica sam druge godine diplomskog studija Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, smjer Socijalna pedagogija, a svoju ovogodišnju praksu sam odradila u probacijskom uredu u Zadru. Zbog cijele situacije sa COVID-19, probacijski su uredi primali manje studenata nego inače na praksu što je za sobom povuklo to da praksu odrađujemo u gradu koji je najbliže našem prebivalištu. Dakle, praksa nije bila kao prošlih godina kada je pravilo bilo da ju odrađujemo samo u uredima u kojima je zaposlen bar jedan socijalni pedagog/inja. Moram priznati da mi se na prvu ta ideja da mi mentor bude netko tko nije moje struke nije sviđela jer sam svjesna kako je naša struka većini ljudi nepoznanica, čak i za stručnjake iz pomagačkih profesija. Ne samo da je nepoznanica, nego bih se usudila reći da smo i dosta podcijen-

jeni. S ovakvim stavom sam krenula prvi dan na praksu. Onog trenutka kad sam kročila u probacijski ured u Zadar, ta opća atmosfera koja vlada u uredu, srdačnost zaposlenica koje rade tamo mi je odmah promijenila mišljenje. Moja mentorica i sve ostale probacijske službenice koje rade tamo su se potrudile dati mi maksimalan uvid u područje probacijskog djelovanja. Isto tako, dale su mi toliko prilika za samostalan rad, toliko primjera iz vlastite prakse i toliko dobrih savjeta za budućnost na kojima sam jako zahvalna. Kada bih na nečije pitanje "Gdje obavljaš praksu?" odgovorila "U probacijskom uredu", uslijedilo je uobičajeno pitanje "Što ti je to?". Nakon takvih učestalih pitanja, izgubivši volju i snagu za odgovaranjem, samo sam počela govoriti kako je probacija dio pravosuđa, jako bitan dio pravosuđa, bez kojeg teško da bi sve dobro funkcioniralo. To je isto tako dio pravosudnog sustava koji ne samo da je bitan za funkcioniranje istog, već je bitan za funkcioniranje društva u cjelini. Za kraj bih se samo zahvalila svim službenicama probacijskog ureda u Zadru koje su me raširenih ruku primile i koje su se potrudile podučiti me svemu što one znaju. Divno je vidjeti da negdje zaposlenici dolaze zadovoljni na posao i da svoj dio posla obavljaju sa maksimalnom predanošću. Ovo iskustvo me samo motiviralo da ustrajem u onom što želim i da jednog dana i ja svoj posao obavljam najbolje što mogu.

Srdačan pozdrav,

Petra Marković

Petra Marković, studentica završne godine diplomskog studija Socijalna pedagogija

Dragi Djede Mraze,

nismo ti pisali prošle godine da ne budemo naporni, samo smo čekali da ispuniš naše želje pa je možda ova godina zato i ispala ovakva kakva je već ispala. Umjesto novih uspjeha u poslu i dodatka na plaću, ti si nam donio samoizolacije i svakakve izolacije i same budalaštine. Težak nesporazum.

Svašta se priča, da ove godine nećeš ni doći, da ćeš zbog korone poslati unuka (to ti odluči), ali mi te i dalje željno očekujemo. Ove godine donesi samo dobre stvari (može i dodatak svakako). A kad isprazniš vreću, molimo te pokupi u nju sve viruse, maske, rukavice, dezinficijense, upute kako se peru ruke i kako se kiše, reklame ostanimo odgovorni, budimo pametni i sve takve ostale. Sve to lijepo odnesi na Sjeverni pol. Usput uzmi cjepiva od onog Fraisera i sve to potopi i spali. Nama ti je toga stvarno dosta.

Veselimo se jako kafićima, teretanama, restoranima, utakmicama, rođendanima, svadbama, plesu ... Toga nam donesi svakako. To te još nikad nismo tražili, ali eto ...Vidiš kako smo dobri i skromni. Zato budi i ti dobar ... Baš smo ti jako željni lijepih svakodnevnih stvari i onog starog normalnog posla i života.

Tebi želimo puno uspjeha u poslu i sretan ti Božić i Nova godina!

Voli te tvoja hrvatska probacija

P.S. Pismo ti je napisala Snježana Maloić. I dalje mi treba nova PVC stolarija na kući pa ako ti možda ove godine bude usput ...

*Čestit Božić i sretnu novu godinu
svima u probaciji i svima koji čitaju
Probacijski bilten!*

*Molimo Vas da nam pošaljete povratne informacije i ideje za sljedeće izdanje
Probacijskog biltena
e-mail adresa: probacija@mpu.hr*